

**Exam. Code : 103205**  
**Subject Code : 1228**

**B.A./B.Sc. 5<sup>th</sup> Semester**  
**PSYCHOLOGY**  
**(Abnormal Psychology-I)**

Time Allowed—3 Hours] [Maximum Marks—75

**Note :—** The question paper consists of **three** Sections A, B and C.

- (1) Attempt all the ten questions in Section A. Each question carries **1.5** marks. The answer to each question should be upto **5** lines.
- (2) Attempt any **four** questions in Section B. Each question carries **9** marks. The answer to each question should be upto **2** pages.
- (3) Attempt any **two** questions in Section C. Each question carries **12** marks. The answer to each question should be upto **5** pages.

**SECTION—A**

1. Explain the following :

- (i) Catharsis
- (ii) Difference between Primary and Reinforcing causes

- (iii) Difference between Genotype and Phenotype
- (iv) Stress
- (v) Migraine Pain
- (vi) Sedatives
- (vii) III effects of Nicotine
- (viii) Hypertension
- (ix) Neurotransmitter substances
- (x) Parenting styles. 1.5×10=15

**SECTION—B**

- 2. Describe DSM-IV classification.
- 3. Explain the Humanistic approach of Psychopathology.
- 4. Explain the Socio-cultural causes of abnormality.
- 5. Describe the different types of coping.
- 6. Explain the symptoms, causes and treatment of Ulcers.
- 7. How Hallucinogens cause addiction ? Describe its clinical picture and treatment. 9×4=36

**SECTION—C**

- 8. How cognitive-behavioural perspective explains abnormal behaviour ?
- 9. Describe the role of Socio-cultural factors in the development of maladaptive behaviour.

10. Explain the causes and treatment of Hypertension.
11. Describe the clinical picture, causes and treatment of opium addictions. 12×2=24

**(Punjabi Version)**

**ਨੋਟ :—** ਪ੍ਰਸ਼ਨ-ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ ਭਾਗ ਓ, ਅ ਅਤੇ ਬ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ।

- (1) ਭਾਗ ਓ ਦੇ ਸਾਰੇ 10 ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੋ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ 1.5 ਅੰਕ ਹਨ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਉੱਤਰ 5 ਲਾਈਨਾਂ ਤੱਕ ਦਿਉ।
- (2) ਭਾਗ ਅ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ 4 ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੋ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ 9 ਅੰਕ ਹਨ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਉੱਤਰ 2 ਪੇਜਾਂ ਤੱਕ ਦਿਉ।
- (3) ਭਾਗ ਬ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ 2 ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੋ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ 12 ਅੰਕ ਹਨ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਉੱਤਰ 5 ਪੇਜਾਂ ਤੱਕ ਦਿਉ।

**ਭਾਗ—ਓ**

1. ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ :
  - (i) ਰੇਚਨ (Catharsis)।
  - (ii) ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਅਤੇ ਪੁਨਰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ ਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰ ਸਪਸ਼ਟ ਕਰੋ।
  - (iii) ਜੀਨੋਟਾਈਪ ਅਤੇ ਫੈਨੋਟਾਈਪ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰ ਸਪਸ਼ਟ ਕਰੋ।
  - (iv) ਤਣਾਅ।

- (v) ਮਾਈਗਰੇਨ ਪੀੜ।
- (vi) ਸ਼ਾਮਕ (Sedatives)।
- (vii) ਨਿਕੋਟੀਨ ਦੇ ਤਿੰਨ ਪ੍ਰਭਾਵ।
- (viii) ਹਾਈਪਰਟੈਨਸ਼ਨ।
- (ix) ਨਿਊਰੋਟਰਾਂਸਮੀਟਰ ਪਦਾਰਥ।
- (x) ਪੈਰੇਂਟਿੰਗ ਸਟਾਈਲ।

1.5×10=15

### ਭਾਗ—ਅ

2. DSM-IV ਵਰਗੀਕਰਣ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕਰੋ।
3. ਫਾਈਟੋਪੈਥੋਲਾਜੀ ਦੇ ਮਾਨਵਵਾਦੀ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ।
4. ਅਸਧਾਰਨਤਾ ਦੇ ਸਮਾਜਕ-ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਕਾਰਨਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ।
5. ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਰਨ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਿਸਮਾਂ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕਰੋ।
6. ਅਲਸਰਾਂ ਦੇ ਲੱਛਣ, ਕਾਰਨਾਂ ਅਤੇ ਇਲਾਜ ਬਾਰੇ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ।
7. ਮਤੀਭਰਮ (Hallucinogens) ਕਿਵੇਂ ਆਦਤ ਦਾ ਕਾਰਣ ਹੈ ? ਇਸਦੀ ਚਿਕਿਤਸਕੀ ਤਸਵੀਰ ਅਤੇ ਉਪਚਾਰ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕਰੋ।

9×4=36

### ਭਾਗ—ੲ

8. ਸੰਗਿਆਨਾਤਮਕ-ਵਿਵਹਾਰ ਪਰਿਪੇਖ ਅਸਧਾਰਨ ਵਿਵਹਾਰ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਿਵੇਂ ਕਰਦੇ ਹਨ ?
9. ਦੁਰਭਾਵਨਾਪੂਰਣ (Maladaptive) ਵਿਵਹਾਰ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਵਿੱਚ ਸਮਾਜਿਕ-ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਕਾਰਕਾਂ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕਰੋ।
10. ਹਾਈਪਰਟੈਨਸ਼ਨ ਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਅਤੇ ਇਲਾਜਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ।
11. ਅਫੀਮ ਦੀ ਆਦਤ ਦੀ ਕਲੀਨੀਕਲ ਤਸਵੀਰ, ਕਾਰਨ ਅਤੇ ਇਲਾਜ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕਰੋ। 12×2=24

### (Hindi Version)

ਨੋਟ :— ਪ੍ਰਸ਼ਨਪੱਤਰ ਮੇਂ ਤੀਨ ਭਾਗ ਕ, ਖ ਤਥਾ ਗ ਦਿਏ ਗਏ ਹੈਂ।

- (1) ਭਾਗ ਕ ਕੇ ਸਭੀ 10 ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੋ। ਪ੍ਰਤਯੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕੇ 1.5 ਅੰਕ ਹੈਂ। ਪ੍ਰਤਯੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਾ ਉਤਰ 5 ਲਾਇਨੋਂ ਤਕ ਦੇਂ।
- (2) ਭਾਗ ਖ ਮੇਂ ਸੇ ਕੋਓਂ 4 ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੇਂ। ਪ੍ਰਤਯੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕੇ 9 ਅੰਕ ਹੈਂ। ਪ੍ਰਤਯੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਾ ਉਤਰ 2 ਪ੍ਰਥੋਂ ਤਕ ਦੇਂ।
- (3) ਭਾਗ ਗ ਮੇਂ ਸੇ ਕੋਓਂ 2 ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੇਂ। ਪ੍ਰਤਯੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕੇ 12 ਅੰਕ ਹੈਂ। ਪ੍ਰਤਯੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਾ ਉਤਰ 5 ਪ੍ਰਥੋਂ ਤਕ ਦੇਂ।

### ਭਾਗ—ਕ

1. ਨਿਮਨਲਿਖਿਤ ਕੋ ਸਮਝਾਏਂ :
  - (i) ਰੇਚਨ (Catharsis)
  - (ii) ਪ੍ਰਾਥਮਿਕ ਔਰ ਸੁਦ੍ਰੁਫ਼ ਕਾਰਯੋਂ ਕੇ ਭੀਚ ਅੰਤਰ ਸਪਸ਼ਟ ਕਰੇਂ।

(iii) जीनोटाइप और फेनोटाइप के बीच अंतर स्पष्ट करें।

(iv) तनाव

(v) माइग्रेन दर्द

(vi) शामक (Sedative)

(vii) निकोटीन के तीन प्रभाव

(viii) उच्च रक्तचाप

(ix) न्यूरोट्रांसमीटर पदार्थ

(x) पेरेंटिंग स्टाइल।

1.5×10=15

भाग—ख

2. डी.एस.एम.-IV वर्गीकरण का वर्णन करें।

3. फाइटोपैथोलोजी के मानववादी दृष्टिकोण की व्याख्या करें।

4. असामान्यता के सामाजिक-सांस्कृतिक कारण की व्याख्या करें।

5. मुकाबला करने के विभिन्न प्रकारों का वर्णन करें।

6. अल्सर के लक्षण, कारणों और उपचार की व्याख्या करें।

7. मतिभ्रम, कैसे आदत का कारण है ? इसकी चिकित्सीय तस्वीर और उपचार का वर्णन करें।

9×4=36

भाग—ग

8. संज्ञानात्मक-व्यवहार परिप्रेक्ष्य असामान्य व्यवहार की व्याख्या कैसे करते हैं ?
9. दुर्भावनापूर्ण (Maladaptive) व्यवहार के विकास में सामाजिक-सांस्कृतिक कारकों की भूमिका का वर्णन करें।
10. उच्च रक्तचाप (Hypertension) के कारण और उपचार की व्याख्या करें।
11. अफीम के व्यसनों के नैदानिक चित्र, कारणों और उपचार का वर्णन करें। 12×2=24